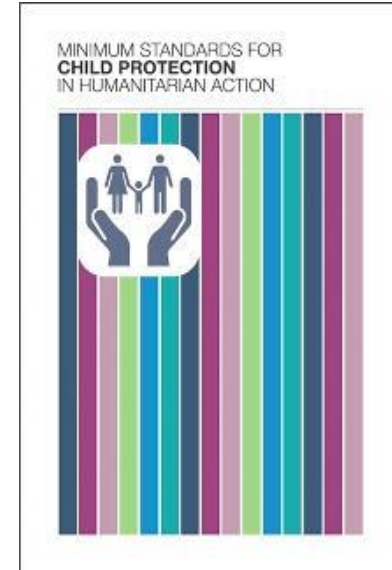

İnsani Yardım Operasyonlarında Çocuk Korumaya İlişkin Asgari Standartlar

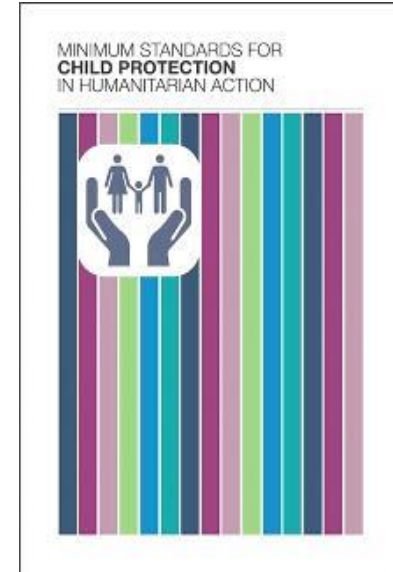
1. Çocuk Korumaya İlişkin Asgari Standartlar Nelerdir?
2. Standartlar Ne Amaçla ve Nasıl Kullanılır?
3. Benzer İlkeler
4. Göstergeler ve Kıyaslamalar

GEREKÇE

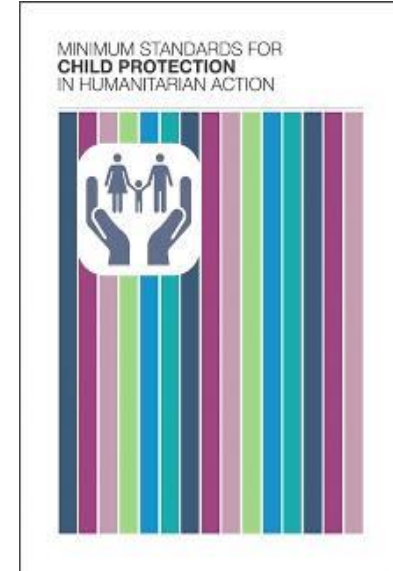
Dünya genelinde her dört çocuktan biri istismar, taciz, sömürü, şiddet ya da ihmale maruz kalmaktadır. Her yıl sayıları 500 milyonla 1.5 milyar arasında değişen çocuğun şiddet gördüğü; 150 milyon kız, 73 milyon erkek çocuğun tecavüze uğradığı; 115 milyon çocuğunsa tehlikeli işlerde çalıştırıldığı tahmin edilmektedir.

Hali hazırda var olan sıkıntılara ek olarak, acil durumlar çocukların ölmesine, yaralanmasına, anne-babasını kaybetmesine, ailesinden ayrı düşmesine, silahlı gruplara dahil olmasına, alıkonulmasına daha kötüsü bunları bir arada yaşamasına neden olur.

HAZIRLANMA SÜRECİ

Çocuk Koruma Çalışma Grubu üyeleri 2010 yılında insani yardım operasyonlarında çocuk korumaya ilişkin asgari standartların belirlenmesine karar verdiler. Çalışma 40'dan fazla ülke, 30 kadar kuruluş, 400 civarında uzman, akademisyen ve yetkilinin bir araya gelmesiyle Ocak 2011-Eylül 2012 arasında tamamlandı ve **İnsani Yardım Operasyonlarında Çocuk Korumaya İlişkin Asgari Standartlar** adıyla yayınlandı.

AMAÇ

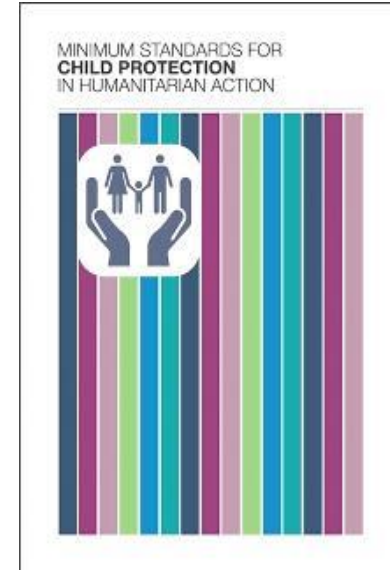
Standartlar insani yardım operasyonlarında çocuk koruma faaliyetlerini desteklemek ve mevcut boşlukları gidermek amacıyla.

- Çocuk koruma alanında çalışanlar arasında ortak ilkeler oluşturmak ve koordinasyonu güçlendirmek
- Çocuk koruma programlarının kalitesini ve çocuklar üzerindeki etkisini artırmak
- Hesap verebilirliği geliştirmek
- Çocuk koruma alanındaki profesyonel anlayışa katkı sağlamak
- Örnek uygulamalar ve öğrenme sentezi oluşturmak
- Çocuk koruma alanındaki risk, ihtiyaç ve müdahaleler arasındaki bağlantıyı pekiştirmek ve savunuculuğu güçlendirmek

HEDEF KİTLE

Standartlar çocuk koruma alanında ya da insani yardım faaliyetlerinin ilgili sektörlerinde çalışanların kullanımı için hazırlanmıştır. Hedef kitle içerisinde 1) doğrudan çocuklar, aileler ve topluluklarla çalışanlar, 2) planlayıcılar ve program geliştirenler, 3) koordinatörler, 4) bağışçılar, 5) akademisyenler ve 6) medya, iletişim ve savunuculuk alanlarında görev yapanlar yer alır.

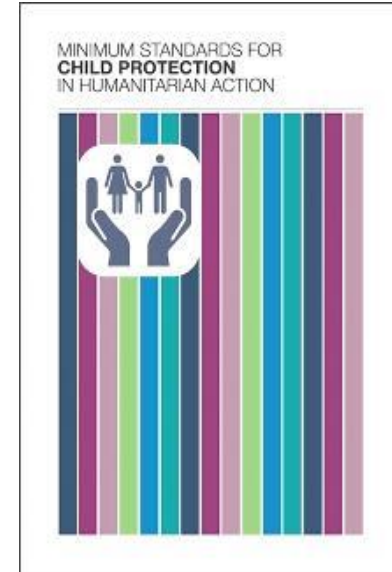

İÇERİK

İnsani Yardım Operasyonlarında Çocuk Korumaya İlişkin Asgari Standartlar

Sphere standartlarının yapısını örnek alır. Her standardın kapsamında anahtar faaliyetler, (göstergeler ve hedefleri içeren) ölçekler ve rehber notlar bulunur.

Acil durumlarda gerçekleştirilen çocuk koruma faaliyetleri gerek ulusal gerek uluslar arası aktörlerin yerel nüfusa destek vermek amacıyla yürüttükleri etkinlikleri kapsar. Toplam 26 adet standart söz konusudur: (a) Çocuk koruma ihtiyaçlarına yönelik 6 genel standart (b) çocuk koruma amaçlı müdahalenin kalitesini temin etmeye yönelik 8 standart (c) yeterli çocuk koruma stratejisi geliştirmeyi amaçlayan 4 standart ve (d) diğer sektörlerdeki çocuk koruma faaliyetlerini kapsayan 8 standart.

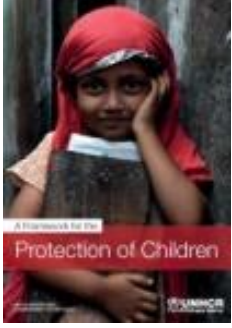
UYGULAMA STRATEJİSİ

Asgari Standartlar Nasıl Hayata Geçirilir?

- İnsani yardım operasyonu planlanır; maliyeti hesaplanır
- Çocuklara, ailelere ve toplumlara yönelik çocuk koruma hizmetlerinin kapsam ve kalitesi konusunda ortak ve ölçülebilir beklentiler oluşturulur
- Alanda faaliyet gösteren farklı aktörler arasında ortak ilkeler belirlenir
- İnsani yardım alanında farklı sektörlerde çalışanlar çocukların daha iyi korunması konusunda motive edilir ve bu amaçla desteklenir
- İnsani yardım faaliyetlerinin yürütülmesine ve kalitesinin değerlendirilmesine destek verilir
- Yeni personel ya da paydaşlar eğitilir
- Kılavuzun kendisi bir başvuru kaynağı işlevi görür
- Çocuk koruma konusunda savunuculuk yapma imkanı sağlar

Benzer Rehber İlkeler

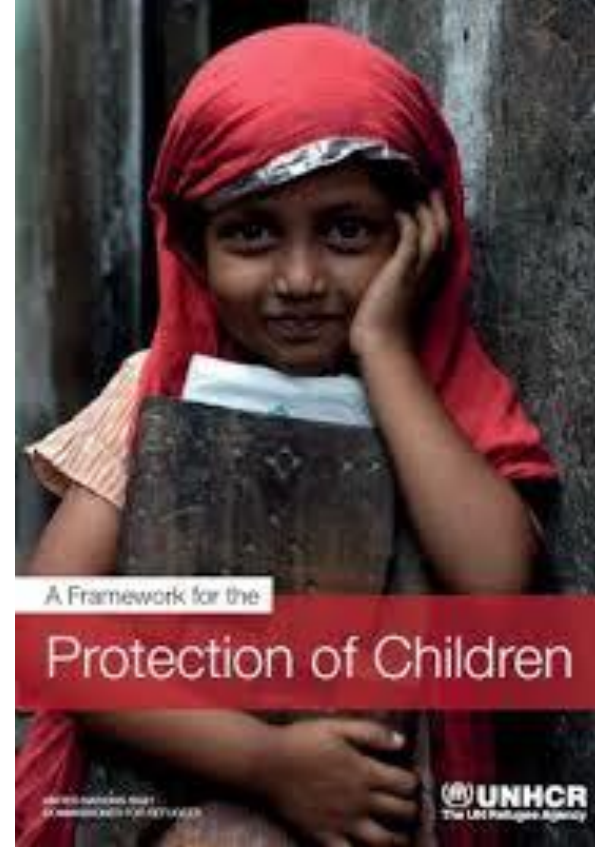
Çerçeve	Asgari Standartlar
<ul style="list-style-type: none">-Hesap Verebilirlik-Aile ve toplum tabanlı yaklaşım-Zarar vermeme-Ayrım Yapmama-Yaş, cinsiyet ve farklılıklar-Çocuğun yüksek yararı-Paydaşlık-Devletin sorumluluğu- Aciliyet-Çocuk katılımı	<ul style="list-style-type: none">- İnsanlara haklarını hayata geçirebilmeleri, çözüm imkanı bulabilmeleri ve istismarın etkilerini giderebilmeleri konusunda destek verin- İnsanların sizin faaliyetleriniz nedeniyle daha fazla zarar görmesinden kaçının- İnsanların tarafsız yardımlara erişimini sağlayın- Çocuk koruma sistemlerini güçlendirin- İnsanları şiddet ve zorlamadan kaynaklanan fiziksel ve ruhsal tehditlerden koruyun- İnsani yardım faaliyetleri kapsamında çocukların sorun çözme kapasitelerini güçlendirin

Çocukların Korunmasına İlişkin Çerçeve

Çerçeve BMMYK'nin çocuk korumaya ilişkin faaliyetlerini ve anlayışını derinleştirme amacı taşır. Bu kapsamda 6 adet hedef ve bunlara ilişkin olarak düzenlenmiş rehber ilkeler yer alır.

Altı Hedef:

1. Çocuklar yaşadıkları, eğitim aldıkları ve oynadıkları yerde güvendedir
2. Çocuk koruma konusu ve çocukların sahip oldukları kapasite ve çocuk katılımı olgusu birbirlerinden ayrılamaz
3. Çocukların çocuk dostu muameleye erişimleri sağlanır
4. Çocuklara yasal olarak kayıt altına alınırlar
5. Özel ihtiyaçları olan çocuklara özel destek verilir
6. Çocukların yüksek yararını sağlamak üzere kalıcı çözümler üretilir

❖ Geniş Kapsamlı Çocuk Koruma

'hakka dayalı' yaklaşım' belirli gruptaki çocukların değil de ihtiyacı olan bütün çocukların korunmasına odaklanır.

❖ Devletin Sorumluluğu

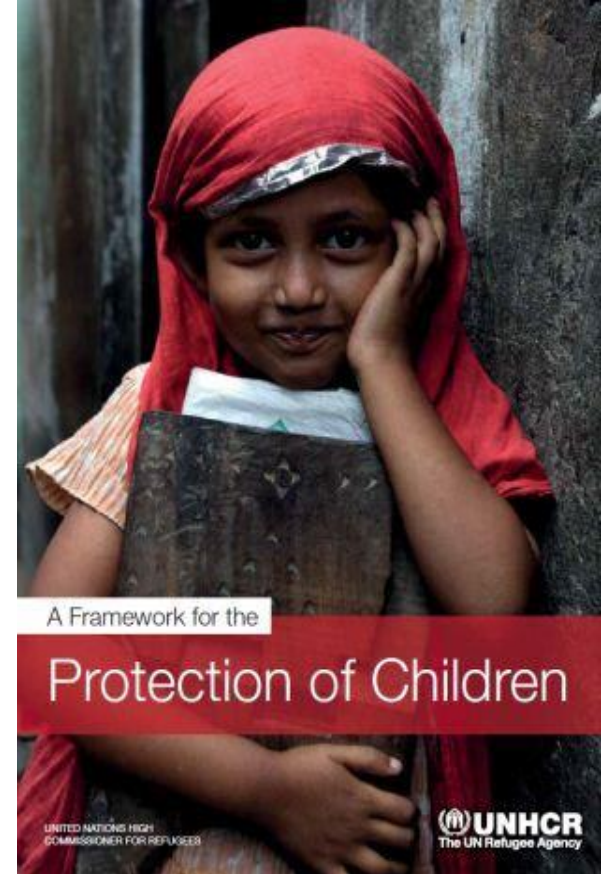
Çocukların korunmasından asli olarak devletler sorumludur: devletler uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak hiçbir ayırım gözetmeksizin bütün çocukların korunmasını sağlayacak sistemler tasarlamak ve uygulamak durumundadır.

❖ Çocuk Koruma Sistemleri

Bu yaklaşım aracılığıyla her düzeydeki sorumlular –aile, topluluk, devlet, uluslararası toplum- çocukların karşı karşıya kaldığı riskleri azaltmak ve gereken müdahaleleri yapmak amacıyla harekete geçmekle yükümlüdür.

❖ Önleme ve Müdahale

Çocukların korunmasının önündeki riskleri azaltan ve gerektiğinde müdahale edilmesini sağlayan mekanizmalar kurulmalıdır.

Çocuk Korumaya İlişkin Asgari Standartlar Aracılığıyla

- Yasal ve politik çerçeve
- Koordinasyon
- Önleme ve müdahale çalışmaları
- Veri ve bilgi
- İnsan ve mali kapasite
- Farkındalık ve savunuculuk

alanlarında ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyetlerin hangi ölçütlere göre yapılacağı ve çalışmaların ne ölçüde beklentilere uygun olduğu belirlenebilecektir.

Göstergeler

Refakatsiz ve Ailelerinden Ayrı Düşmüş Çocuklar	Refakatsiz ve Ailelerinden Ayrı Düşmüş Çocuklar
<p>Çerçeve: 5. Hedef – Özel ihtiyacı olan çocuklara yönelik destek sağlayın</p> <p>Çerçeve 6. Hedef – Çocuklar için en yüksek yararlarına uygun kalıcı çözümler üretilir</p> <ul style="list-style-type: none">- Geçici ya da uzun vadeli bakım kapsamında yer alan kayıtlı RAADÇ oranı- En yüksek yararları için girişim başlatılan ya da tamamlanan RAADÇ oranı- Aile birleşimi faaliyetinin (olumlu/olumsuz) biçimde sonuçlandığı RAADÇ oranı	<p>Asgari Standartlar: 13. Standard- Refakatsiz ve Ailelerinden Ayrılmış Çocuklar :</p> <ul style="list-style-type: none">- Gereksiz ayrılığın önlenmesi için gözetim sistemleri kurulur ve hizmet verilir- Uygun ve koruyucu düzenlemeler kapsamında yer alan RAADÇ oranı- Geçici ya da uzun vadeli bakım kapsamında yer alan kayıtlı RAADÇ oranı- Uzun vadeli bakım hizmeti verilen ve ayda en az bir kez ziyaret edilen çocukların oranı
Aile Birleşimi	Aile Birleşimi
<p>Çerçeve: 5. Hedef – Özel ihtiyacı olan çocuklara yönelik destek sağlayın</p> <p>Çerçeve 6. Hedef – Çocuklar için en yüksek yararlarına uygun kalıcı çözümler üretilir</p> <ul style="list-style-type: none">- Coordination with ICRC and other partners on family reunification established- Birbirlerinden ayrı durumdaki aile üyelerinin bir araya getirilme sayısı- Aile birleşim usulleri hakkında bilgilendirilen insan sayısı	<p>Asgari Standartlar: 13. Standard- Refakatsiz ve Ailelerinden Ayrılmış Çocuklar :</p> <ul style="list-style-type: none">- Aile fertleri ve yakın akrabalara ilişkin bilgi edinilmesi ve irtibata geçilmesi için gerekli mekanizmalar kurulur- Bakımını yapacak kimselerle bir araya getirildikten sonra ayda en az bir kez ziyaret edilen çocukların oranı- Bakım sağlayacak kimselerle bir araya getirilen kayıtlı RAADÇ oranı

Göstergeler

Cinsel Şiddet

Çerçeve: 5. Hedef – Özel ihtiyacı olan çocuklara yönelik destek sağlayın

- Silahlı grup/kuvvetler tarafından çocuklara karşı işlenen tecavüz ya da diğer cinsel şiddet biçimlerine ilişkin olarak BMMYK tarafından bildirilen vaka sayısı
- Yaşanan cinsel şiddet vakalarına ilişkin olarak bildirilen yıllık vaka sayısı
- Cinsel şiddet konusunda eğitim verilen paydaş, kamu çalışanı ve BMMYK personelinin sayısı

Asgari Standartlar: 9. Standard- Cinsel Şiddet:

- Program geliştirmeden önce aileler ve toplulukların cinsel şiddetten ne anladıkları netleştirilir
- Cinsel şiddet konusunda diğer sektörleri de kapsayan projeler ve girişimlerin oranı
- Cinsel şiddet konusunda yürütülecek faaliyetler konusunda eğitilen sosyal çalışmacı, kanun uygulayıcı ve sağlık çalışanlarının sayısı

Eğitim

1. Hedef – Çocuklar yaşadıkları, eğitim aldıkları ve oynadıkları yerde güvendedir

- Okula kaydolun özel ihtiyaç içerisindeki çocuk sayısı
- Pozitif disiplin (fiziksel şiddet içermeyen) uygulama politikasına sahip okulların sayısı
- Katılımcı bir anlayışla hazırlanmış öğretmen davranış kuralları uygulayan okulların sayısı

Asgari Standartlar: 20. Standard- Eğitim ve Çocuk Koruma :

- Engelliler dahil olmak üzere farklı yaş gruplarından çocukların okul ve diğer eğitim olanaklarına ulaşma oranı
- Çocuk korumaya yönelik tehditler ve bunlarla başa çıkma konusunda eğitilen aktif eğitimcilerin oranı
- Çocukların istismar, taciz, ihmal ve şiddetten korunup korunmadıklarını belirlemek amacıyla denetlenen resmi ve gayri resmi eğitim ortamlarının oranı

İstihdam

Çerçeve: 5. Hedef – Özel ihtiyacı olan çocuklara yönelik destek sağlayın

- Zorla çalıştırmanın tespit edilerek azaltılması için hayata geçirilen önlemler
- Silahlı grup/kuvvetler tarafından kullanıldığı bildirilen ve BMMYK'nın doğruladığı çocukların sayısı

Asgari Standartlar: 12. Standard- Çocuk İşçiliği

- Hizmet verilmesi planlan topluluklarda hedef kitlenin en az %80'inin çocukların çalıştırılmasının önlenmesi için hayata geçirilmesine karar verilen stratejilerin ne olduğunu açıklayabilme oranı
- Çocuk işçiliğinin ne olduğunu net biçimde açıklayabilen insani yardım çalışanlarının sayısı

Zararlı Uygulamalar

1. Hedef – Çocuklar yaşadıkları, eğitim aldıkları ve oynadıkları yerde güvendedir

- Çocuklar zararlı uygulamalara karşı korunmalıdır
- Not: Bu göstergeye göre, zararlı uygulamalar “çocuğun sağlığı, güvenliği ve gelişimini olumsuz etkileyen icraatlardır. Bunların arasında aile içi şiddet, fiziksel ve cinsel taciz, bedensel ceza, kadın cinsel organının sakatlanması, erken yaşta ya da zorla evlilik yer alır ancak yalnızca bunlarla sınırlı değildir. “

Asgari Standartlar: 8. Standard- Fiziksel Şiddet ve Zararlı Uygulamalar:

- Fiziksel şiddet ve zararlı uygulamaları önleme amaçlı stratejiler acil müdahale programlarının içine dahil edilir
- Fiziksel şiddet ve zararlı uygulamalara ilişkin anahtar mesaj içeren kampanyaların sayısı
- Fiziksel şiddete ilişkin yerel tutumlar ve etkilenen topluluktaki zararlı uygulamalar konusunda bilgi içeren çocuk koruma proje tekliflerinin oranı

İnsani Yardım Operasyonlarında Çocuk Korumaya İlişkin Asgari Standartlar

- Hedefler ve göstergeler konusunda anahtar öneme sahip eylem ve rehber bilgi sağlar
- Çocuk korumaya ilişkin bütüncül bir yaklaşımla farklı aktörleri kapsamına alır
- Karar alma süreci ve referans açısından başvuru kaynağı olarak kullanılabilir
- Çocukların ihtiyaçlarını temel öncelik olarak karşılar